

گنجینه سوال رایگان
+ پاسخ تشریحی

یاوران دانش

راه های ارتباطی با ما:

www.Dyavari.com

۰۲۱-۷۶۷۰۳۸۵۸

۰۹۱۲-۳۴ ۹۴ ۱۳۴

	۱	۲	۳	۴
۱ -	☐	☐	☐	☒
۲ -	☐	☐	☒	☐
۳ -	☒	☐	☐	☐
۴ -	☐	☐	☐	☒
۵ -	☐	☐	☐	☒
۶ -	☐	☒	☐	☐
۷ -	☐	☐	☐	☒
۸ -	☐	☒	☐	☐
۹ -	☐	☒	☐	☐
۱۰ -	☒	☐	☐	☐
۱۱ -	☐	☐	☐	☒
۱۲ -	☐	☒	☐	☐
۱۳ -	☒	☐	☐	☐
۱۴ -	☐	☐	☒	☐
۱۵ -	☒	☐	☐	☐
۱۶ -	☐	☐	☐	☒
۱۷ -	☐	☒	☐	☐
۱۸ -	☐	☐	☒	☐
۱۹ -	☐	☐	☒	☐
۲۰ -	☐	☐	☐	☒
۲۱ -	☐	☐	☒	☐
۲۲ -	☒	☐	☐	☐
۲۳ -	☒	☐	☐	☐
۲۴ -	☐	☐	☐	☒
۲۵ -	☐	☒	☐	☐
۲۶ -	☒	☐	☐	☐
۲۷ -	☐	☐	☒	☐
۲۸ -	☐	☐	☒	☐
۲۹ -	☒	☐	☐	☐
۳۰ -	☒	☐	☐	☐
۳۱ -	☐	☐	☒	☐
۳۲ -	☒	☐	☐	☐
۳۳ -	☒	☐	☐	☐
۳۴ -	☐	☒	☐	☐
۳۵ -	☐	☐	☐	☒
۳۶ -	☐	☒	☐	☐
۳۷ -	☐	☐	☐	☒
۳۸ -	☒	☐	☐	☐
۳۹ -	☒	☐	☐	☐
۴۰ -	☐	☐	☒	☐

۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به اعتقاد ارسطو اگر عقل بر قوه غضب و شهوت حاکم شود، انسان به اعتدال در قوا می‌رسد و همین اعتدال عامل سعادت و نیک‌بختی انسان است.
گزینه اول مربوط به کانت، گزینه دوم مربوط به افلاطون، گزینه سوم نیز مرتبط با فلاسفه ماتریالیست و طبیعت‌گرا می‌باشد.

۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
علت انجام رذایل اخلاقی این است که گاه میان فضایل و تمایلات مادی و حیوانی انسان تلاقی پیدا می‌شود. در این صورت، هرچه تمایلات مادی قوی‌تر باشد، انسان بیشتر به سمت رذیلت‌ها کشیده می‌شود. (گزینه ۳)
عقل، فضایی مانند عدل، احسان، خویش‌داری و شجاعت را کمالاتی می‌داند که باعث رشد و کمال روح می‌شود. (رد گزینه ۱)
انسان موجودی مختار و با تمایلات قوی و شدید است و به همین سبب ممکن است که برای رسیدن به تمایلات مادی، حتی از فرمان خدا هم سرپیچی کند. (رد گزینه ۲)
فلاسفه مسلمان عقل را از آن جهت که رفتار خوب و بد انسان را تشخیص می‌دهد، عقل عملی می‌نامند. (رد گزینه ۴)

۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کارهای انسان شامل دو دسته است. آن دسته از کارهایی که انسان آنها را برای رفع نیازهای خود انجام می‌دهد، فعل طبیعی است، مانند داشتن شغل و آشپزی و تفریح و غیره.
دسته دیگر کارهایی است مورد ستایش و تحسین یا سرزنش و تقبیح قرار می‌گیرند و به آنها فعل اخلاقی می‌گویند، مانند احسان و گذشت و مبارزه با ظلم.

۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
از نظر حکمت متعالیه، روح انسان از مراتب مختلف برخوردار است و روح انسانی آخرین درجه تکاملی است که موجودات زنده می‌توانند به آن برسند. ملاصدرا معتقد است که روح دارای مراتبی است. ظرفیت روح انسان پایانی ندارد و روح می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان مخلوقات دست یابد. (گزینه ۴)
از منظر حکمت متعالیه اگرچه انسان ظرفیت و استعداد بی‌نهایت را دارد، اما این استعداد به معنای رسیدن حتمی انسان به کمالات نیست. (رد گزینه ۱)
از نظر ملاصدرا روح و بدن دو چیز مجزا و جداگانه نیستند که کنار هم قرار گرفته باشند، بلکه این دو وحدت حقیقی دارند. (رد گزینه ۲)
انسان از اراده و اختیار برخوردار است و آغاز زندگی هر انسانی مشخص نمی‌کند که او چه هویتی خواهد داشت. صفات مختلف به صورت بالقوه در وجود انسان قرار دارد و بالفعل شدن آنها به شیوه زندگی افراد مربوط است. (رد گزینه ۳)

۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ماتریالیست‌ها دسته‌ای از فیلسوفان هستند که معتقدند همه موجودات از جمله انسان فقط یک بُعد و یک ساحت دارند که همان بُعد مادی و جسمانی است.
یکی از ماتریالیست‌های اولیه توماس هابز است که در قرن ۱۷ در انگلستان می‌زیست. مارکس نیز از فلاسفه ماتریالیست قرن ۱۹ می‌باشد. سقراط افلاطون، ارسطو و کانت برای انسان دو بُعد و دو ساحت جسمانی و نفسانی قائل بودند و حقیقت انسان را روح و نفس او می‌دانستند.

۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

از نظر دکارت، «من» همان روح یا نفس است که مرکز اندیشه‌های انسان است. این روح است که استدلال کرده و نتیجه آن را می‌پذیرد یا رد می‌کند. (گزینه ۲)

دکارت در مورد بدن و نفس تحقیق کرده و بدن را مانند ماشین پیچیده‌ای می‌داند که به طور خودکار فعالیت می‌کند. (رد گزینه ۱)

روح خارج از قوانین فیزیک است، ولی بدن مانند دیگر اجسام از قوانین فیزیکی تبعیت می‌کند و آزاد نیست. (رد گزینه ۳)

به اعتقاد دکارت بدن حقیقت «من» انسان را تشکیل نمی‌دهد. بلکه روح یا همان نفس است که تشکیل‌دهنده حقیقت «من» انسان است. (رد گزینه ۴)

۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. علامه سیدمحمدحسین طباطبایی فیلسوف بزرگ معاصر می‌گوید: صدرالمتهلین پایه‌ی بحث‌های علمی و فلسفی خود را روی پیوند میان عقل و کشف و شرع گذاشت. اگر چه ریشه‌ی این نظر در کلمات معلم ثانی، ابن‌سینا، شیخ اشراق و خواجه نصیر طوسی نیز به چشم می‌خورد، ولی این صدرالمتهلین است که توفیق کامل انجام این مقصد را پیدا کرد، پس نخستین فیلسوف ملاصدرا نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: ابن‌سینا و فارابی نیم‌نگاهی به شناخت شهودی داشتند، اما آن را در فلسفه‌ی خود وارد نمی‌کردند. ابن‌سینا در یکی از کتاب‌های خود که به تبیین عرفان می‌پردازد، به‌طور دقیق معرفت شهودی را توضیح می‌دهد، اما از ارتباط آن با فلسفه و استدلال فلسفی سخن نمی‌گوید.

گزینه‌ی «۲»: سهروردی کوشید آنچه را که از طریق اشراق و به‌صورت الهامات شهودی به‌دست آورده بود تبیین استدلالی کند و در نهایت نظام فلسفی خود را بر پایه‌ی آن شهودها بنا نماید.

گزینه‌ی «۳»: چندی بعد ملاصدرای شیرازی، فیلسوف بزرگ قرن یازدهم هجری، راه شیخ اشراق را تکمیل کرد و توانست به‌نحو مطلوبی از معرفت شهودی در کنار معرفت عقلی بهره‌برد.

۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر افلاطون با غلبه عقل قوای دیگر به اعتدال می‌رسند و در نهایت انسان به فضیلت و سعادت نائل می‌شود. ارسطو نیز با این سخن موافق است اما از نظر او ابتدا خود عقل باید به درجه‌ای از رشد رسیده باشد که دچار افراط و تفریط نشود. چنین مفهومی نزد افلاطون مطرح نبود. به عبارتی دیگر به نظر افلاطون شناخت عقلی و آگاهی به صدق شناخت برای تحقق کنش و عمل آدمی کافی بود. اما ارسطو به این مورد نقد می‌کند و هشدار می‌دهد که آگاهی از درستی امری لزوماً به عمل و کنش آدمی منتهی نمی‌شود.

۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترجمه: «و هر کسی مرگ را چشد و به ناخوشی و خوشی شما را بیازمایم». این آیه اشاره به فانی بودن انسان دارد و لزوماً ارتباطی اختصاصی با معنای ساحت روحانی ندارد. تشریح گزینه‌های دیگر: گزینه ۱: ترجمه: «و فرمان ما جز یک فرمان نیست (آن هم بسیار سریع) مانند یک چشم برهم زدن». این آیه اشاره به آفرینش دفعی و آنی دارد. جسم انسان چنین نیست. تکوین و پیدایش جسم امری تدریجی و پیوسته است. بنابراین این آیه بیانگر آفرینش جسم نیست بلکه اشاره به ساحت روحانی و غیرمادی دارد. گزینه ۳: ترجمه: «بگو فرشته مرگ که مأمور قبض روح شماست جان شما را خواهد گرفت و پس از مرگ به سوی خدا خود بازگردانیده می‌شوید». عبارت «يَتَوَفَّاكُم» اشاره به قبض روح و وجود ساحت غیرمادی در آدمی دارد. گزینه ۴: ترجمه: «و همانا ما آدمی را از گل خالص آفریدیم ... پس از آن (به دمیدن روح پاک مجرد) خلقتی دیگرش انشا نمودیم؛ آفرین بر (قدرت کامل) خدای که بهترین آفرینندگان است». هنگامی که خداوند می‌گوید انسان را به آفرینشی دیگر درآوردیم اشاره به دمیدن روح در کالبد آدمی دارد.

۱۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارسطو افراط در قوهی غضب را تهور، تفریط در قوهی عقل را سفاهت، اعتدال قوهی شهوت را خویشستن‌داری و افراط در قوهی عقل را جربزه نامید.

۱۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست و عموم کسانی که بُعد روحی و معنوی را باور ندارند، معتقدند خوب و بد عناوینی هستند که خود ما به کارها می‌دهیم - بسته به اینکه به سودمان باشد یا به ضررمان.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۱۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ملاصدرا معتقد است هویت انسانی در ابتدای زندگی معلوم نیست، خصلت‌های انسانی بالقوه در او وجود دارند، اما بالفعل شدن آن‌ها به گزینش و شیوه زندگی افراد مربوط است؛ لذا انسان به طور حتمی به همه کمالات دست نمی‌یابد و اجباری در این کار نیست.

۱۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارسطو افراط در قوهی غضب را تهور، تفریط در قوهی عقل را سفاهت، اعتدال قوهی شهوت را خویشستن‌داری و افراط در قوهی عقل را جربزه نامید.

۱۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا و ملاصدرا هر دو معتقدند که روح انسان ظرفیت و استعداد رسیدن به کمالات را دارد و این مورد می‌تواند در انسان تحقق یابد. اما توجه کنید که این حرکت روح به سوی کمال در نظر این دو متفکر به یک شکل نیست. از نظر ابن‌سینا روح یک جوهر مجرد و مستقل از ماده است که به جسم اعطا می‌شود. اما ملاصدرا معتقد است که روح نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. در نظر ابن‌سینا روح حقیقت واحدی دارد و در حرکت به سوی کمال صرفاً استعدادهای بالقوه آن به فعلیت تبدیل می‌شود و اوصافی را می‌پذیرد اما در خود حقیقت و جوهر روح تغییری حاصل نمی‌شود. اما ملاصدرا خود حقیقت روح را امری رو به کمال می‌داند. جسم با تکامل و ترویج به روح تبدیل می‌شود و این روح مراتب وجودی را طی می‌کند و استکمال می‌یابد. با توجه به این توضیحات می‌توانیم نتیجه بگیریم که از نظر ملاصدرا پس از نابودی جسم، تکامل روح هم متوقف خواهد شد. در حالی که ابن‌سینا درباره چنین چیزی تردید دارد.

۱۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر کاری که انسان آنرا صرفاً برای اطاعت از وجدان خود انجام دهد و هیچ‌گونه هدف و منفعت شخصی در آن نداشته باشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود. مثلاً اگر انسان عدل را نه به خاطر تشویق و تمجید دیگران و نه حتی برای رسیدن به سعادت، بلکه فقط بدان جهت که وجدان به آن دعوت می‌کند، انجام دهد، فضیلت شمرده می‌شود.

برای درک نادرستی گزینه‌های دیگر دقت شود که هر چند لازمی اخلاقی بودن عمل در نظر کانت تطابق آن با وظیفه‌ی فرد است و در غیر این صورت آن عمل اخلاقی نیست؛ اما آنچه مهم است این است که انگیزه‌ی فرد برای انجام آن عمل نیز فقط انجام وظیفه و پیروی از وجدان باشد نه اموری مانند سود و منفعت شخصی و ... بنابراین اگر فرد وظیفه‌ی خود را انجام دهد اما به انگیزه‌ای غیر اخلاقی، عمل او اخلاقی شمرده نمی‌شود.

۱۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا معتقد است که وقتی بدن انسان دوره‌ی جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه‌ی اندام‌های بدنی شد، خداوند روح انسانی را به آن عطا می‌کند.

۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: دیدگاه خاص ابن‌سینا.

گزینه ۲: دیدگاه مشترک میان همه‌ی فیلسوفان مسلمان. زیرا همگی اعتقاد دارند که نفس می‌تواند به کمال برسد و این رسیدن کمال تنها به صورت بالقوه در ابتدای تولد انسان موجود است.

گزینه ۳: دیدگاه خاص ملاصدرا.

گزینه ۴: دیدگاه خاص سهروردی.

۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روح، براساس این مکتب، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست، بلکه نتیجه‌ی رشد و تکامل خود جسم و بدن است.

۱۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روح امری مجرد و غیرمادی است که خواص جسم از جمله زمان و مکان و بعد و امتداد و ... را ندارد. اینکه ابن‌سینا می‌گوید روح در بدن حلول می‌کند یا اینکه ملاصدرا می‌گوید روح از تکامل جسم ایجاد می‌شود، به این معنا نیست که روح درون بدن است و هر دوی این افراد بر نادرستی این گزاره توافق نظر دارند. ابن‌سینا می‌گوید روح در بدن ظهور می‌یابد و ملاصدرا می‌گوید روح باطن بدن است (نه اینکه درون بدن است).

۲۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. درست است که ابن‌سینا معتقد است هنگامی که جسم انسان به مرتبه‌ای مشخص از رشد رسید خداوند روح را به آن اعطا می‌کند. اما توجه کنید که این بدان معنا نیست که جسم و روح با هم ترکیب می‌شوند و یا اینکه روح درون جسم وارد می‌شود. این نظر ابن‌سینا نیست. امری مانند روح که مجرد از ماده است و فاقد ابعاد و زمان و مکان است، نمی‌تواند در جسم محدود داخل شود و جسم آنرا دربر بگیرد. درست‌ترین معنای مورد نظر ابن‌سینا چنین است که نفس از طریق جسم در جهان ظهور و نمود می‌یابد.

۲۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر ماتریالیست‌ها اموری مانند صداقت، عدالت و امانت‌داری ارزش واقعی ندارند و حقیقتاً فضیلت شمرده نمی‌شوند.

۲۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. افراط قوه عقل: جربزه

افراط قوه غضب: تهور

تفریط قوه شهوت: خمودی

اعتدال قوه عقل: حکمت

۲۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. افلاطون می‌گوید: «تنها موجودی که به طور خاص دارای عقل و خرد است، نفس است و این نفس چیزی نامرئی است. نفس، جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می‌کند و غیرفانی و جاوید است. ارسطو هم نظر استاد خود افلاطون را پذیرفت که قوه نطق و قابلیت حیات مربوط به نفس است، نه بدن.»
سهروردی در فلسفه خود با استفاده از حقیقت نور به بیانی شبیه به آنچه افلاطون گفته نائل می‌شود. نفوسی که متعلق به عالم بالا هستند و وصف حیات و زندگی و ادراک و شناخت به آن‌ها ارتباط می‌یابد.

۲۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: آن‌ها معتقد بودند شهود در توان بدن مادی انسان نیست.
گزینه ۲: کتاب آسمانی قرآن، انسان را موجودی جاویدان و مسجود فرشتگان محسوب کرده است.
گزینه ۳: فیلسوفان مسلمان دوره معاصر تأکید می‌کنند که نمی‌توان انسان را به یک وجود صرفاً زمینی و مادی تقلیل داد و در همان حال برای وی ویژگی‌هایی متعالی و ارزشمند مانند آزادگی، کرامت انسانی، نوع دوستی و فضایی از این قبیل قائل شد.

۲۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر ملاصدرا روح نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. باید معنای دقیق این جمله را خوب یاد بگیرید. ملاصدرا معتقد است روح انسان حدوث جسمانی دارد. یعنی ابتدا در جسم به وجود می‌آید و سپس بقای آن روحانی است. ملاصدرا چنین حرفی را بر مبنای مفهوم «حرکت جوهری» بیان می‌کند. از نظر او جسم در حال تکامل و حرکت است و در این فرایند جسم به تدریج تبدیل به روح می‌شود و روح ایجاد می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: روح باطن و حقیقت بدن است، نه اینکه جسم مانند یک قفس روح را احاطه کرده باشد و روح درون بدن باشد.

گزینه ۳: روح عامل ایجاد بدن نیست، زیرا خود در جسم حدوث می‌یابد.

گزینه ۴: روح یک حقیقت متعالی موجود است، نه اینکه امر موجود فقط جسم باشد و روح صرفاً کارکرد آن قلمداد شود.

۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ارسطو معتقد است معیار اخلاق مشترک میان همه انسان‌هاست و عقل هر انسانی این اعتدال را درک می‌کند.

گزینه ۳: جربزه حالت افراط عقل است.

گزینه ۴: شره حالت افراط شهوت است.

۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فلاسفه مسلمان اعتقاد دارند، انسان موجودی مختار و با تمایلات قوی و شدید است و ممکن است برای رسیدن به آن تمایلات از فرمان خدا هم سرپیچی کند.

۲۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سهروردی به جای مفهوم «وجود»، بیشتر از مفهوم «نور» استفاده می‌کرد. او معتقد بود که هستی، مراتب نور است. خداوند که نور محض است و هیچ ظلمتی در او راه ندارد، «نورالانوار» است. سایر مراتب وجود، نور هستی خود را از او دریافت می‌کنند، وی نفس انسانی را حقیقتی مربوط به مشرق عالم می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آنجاست.

۲۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ماتریالیست‌ها دسته‌ای از فیلسوفان هستند که می‌گویند همه موجودات و از جمله انسان فقط یک بُعد و یک ساحت دارند که همان بُعد مادی و جسمانی است.

مقصود داروین از تحول تدریجی انواع این بود که حیوانات پیچیده‌تر، به تدریج از حیوانات ساده‌تر پیدا شده‌اند. خود این نظریه، که فقط به عنوان یک نظریه در میان تعدادی از نظریه‌های متنوع درباره چگونگی پیدایش موجودات طبیعی شناخته می‌شود، به معنای انکار روح غیرمادی در انسان نیست؛ زیرا حتی اگر این نظریه به صورت یک حقیقت علمی هم درآید، صرفاً بیانگر آن است که انسان که یک حیوان متفکر و مختار و دارای ویژگی‌های خاص است، نتیجه تکامل حیوانات قبلی است. این نظر هم می‌تواند با دیدگاه منکران روح سازگار باشد و هم با دیدگاه اثبات‌کنندگان روح.

۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: علت توجه به اهداف فقط زندگی اجتماعی است.

گزینه ۳: مربوط به نظریه داروینیست‌ها می‌باشد.

گزینه ۴: از نظر ماتریالیست‌ها انسان تک‌ساحتی است و دارای روح نمی‌باشد.

۳۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هرچند کتاب درسی اشاره کرده که مبنای اطلاق عناوین «خوب» و «بد» نزد ما بر مبنای منفعتی است که در پی آن کارها می‌آید. اما سخن فیلسوفان طبیعت‌گرا این نیست که هر انسانی باید طبق منافع خود کارها را خوب و بد بداند. بلکه می‌گویند که در سطحی کلان‌تر و اجتماعی که منافع عموم جامعه لحاظ می‌شود باید به یک قرارداد همگانی رسید. بنابراین سخن آن‌ها بیشتر به جای نوعی نسبی‌گرایی و منفعت‌طلبی یک نوع قراردادگرایی است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: افلاطون به نسبت در اخلاق قائل نیست، بلکه احکام اخلاقی از نظر او احکامی عقلانی و همگانی هستند.

گزینه ۲: از نظر ارسطو عقل می‌تواند مانع افراط و تفریط در قوای دیگر شود، اما خود عقل باید رشد کرده و به درجات مناسبی از معرفت دست یابد تا خودش دچار افراط و تفریط نشود.

گزینه ۴: معیار فعل اخلاقی از نظر کانت درون خود فعل اخلاقی نهفته است و نباید برای مشروعیت یا تحقق آن به عاملی بیرونی ارجاع داد. اما فیلسوفان مسلمان تحقق اخلاق را نیازمند یک مرجع بیرونی می‌دانند که همان خداوند است.

توضیح نکات درسی:

این معیار فعل اخلاقی است که در فلسفه کانت یک قانون کلی و عمومی خودبسنده است و به مرجع دیگری نیاز ندارد. وگرنه شما در فلسفه دوازدهم خوانده‌اید که از نظر کانت برای وجود یافتن سوژه اخلاقی و لوازم آن نظیر وجدان و اختیار و ... وجود خواند ضرورت دارد.

۳۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر سهروردی حقیقت نفس نور است و هر نوری از جانب نورالانوار صادر می‌شود. بنابراین نفس از نظر سهروردی صدور و حدوثش به صورت روحانی است. اما ملاصدرا می‌گوید نفس نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است. جسم انسان با تکامل جوهری از ماده به غیرماده تبدیل می‌شود (تروح می‌یابد) و نفس ایجاد می‌شود. پس از نظر او نفس روحانی است اما حدوث جسمانی دارد. سایر گزینه‌ها تا حدودی می‌توانند در زمره اشتراک نظر این دو فیلسوف قرار بگیرند.

۳۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سهروردی به جای مفهوم «وجود»، بیشتر از مفهوم «نور» استفاده می‌کرد. او «خداوند» را «نورالانوار» می‌نامید.

«بانک سوال موسسه یاوران دانش»

۳۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. براساس حکمت متعالیه، روح چیزی ضمیمه شده به بدن نیست.

۳۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر ارسطو (معلم اول) نفس انسان در زمان تولد حالتی بالقوه دارد (یعنی سراسر استعداد است) و هیچ‌گونه فعلیتی در آن نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌های ۱ و ۲: از نظر ارسطو قوه تفکر و حیات مربوط به نفس انسان است نه بدن انسان و بدن بدون روح یک موجود مرده است (اشتراک با افلاطون).
گزینه ۳: از نظر ارسطو نفس انسان به تدریج اموری مانند علم، احساس و ... را کسب می‌کند و کامل و کامل‌تر می‌شود.

۳۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تنها مورد الف درست است.
ب نادرست است: از نظر ماتریالیست‌ها تفاوت انسان و رایانه فقط در میزان پیچیدگی‌شان است. آن‌ها معتقدند هر چیز از جمله انسان از نوعی ماده ساخته شده‌اند.
ج نادرست است: از نظر دکارت ذهن آزاد است ولی بدن مانند دیگر اجسام از قوانین فیزیکی پیروی می‌کند و آزاد نیست.

۳۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابن سینا می‌گوید وقایع ویرانگر طبیعی تنها در مرتبه‌ی موجودات عالم طبیعت که موجب خسران یا ضرر به آن‌ها می‌شند شرّ محسوب می‌شوند اما در کل مجموعه‌ی نظام طبیعت موجب خیر هستند و لازمه‌ی جهان طبیعت و جهان مادی هستند. ذات این وقایع فی‌نفسه شرّ نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی «۱»: این وقایع در مجموعه‌ی نظام طبیعت موجب خیر هستند، نه شرّ و نابسامانی.
گزینه‌ی «۲»: این وقایع در نسبت با برخی پدیده‌ها موجب خسران و ضرر می‌شوند و این‌گونه نیست که خیر مطلق باشند.
گزینه‌ی «۳»: ابن سینا نمی‌گوید که ما اصلاً نمی‌توانیم درباره‌ی خیر یا شرّ بودن این وقایع داوری کنیم، بلکه منظور او این است که نباید شرّ نسبی یک پدیده نسبت به پدیده‌ی دیگر را به کل نظام طبیعت تسری دهیم. بلکه آن امر در مجموعه‌ی نظام شرّ نیست و خیر است.

۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابن سینا معتقد است که وقتی بدن انسان دوره‌ی جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه‌ی اندام‌های بدنی شد، خداوند روح انسانی را به آن عطا می‌کند (روح پس از / مؤخر از جسم به انسان اعطا می‌شود). این روح، که جنبه‌ی غیرمادی دارد و از جنس موجودات مجرد است، استعداد کسب علم از طریق تفکر را دارد. این روح هم‌چنین می‌تواند اموری از قبیل اخلاق، عشق، دوستی، نفرت، پرستش و معنویت را دریابد و آن‌ها را در خود پدید آورد (نه این‌که آن‌ها را به طور ذاتی در خود داشته باشد).

۳۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر کانت، خیر اخلاقی هیچ هدف و منفعت شخصی ندارد و انسان خیر اخلاقی را فقط بدان جهت انجام می‌دهد که وجدان بدان دعوت می‌کند.

۴۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر افلاطون با غلبه عقل قوای دیگر به اعتدال می‌رسند و در نهایت انسان به فضیلت و سعادت نائل می‌شود. به نظر افلاطون شناخت عقلی و آگاهی به صدق شناخت برای تحقق کنش و عمل آدمی کافی بود. اما ارسطو به این مورد نقد می‌کند و هشدار می‌دهد که آگاهی از درستی امری لزوماً به عمل و کنش آدمی منتهی نمی‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: افلاطون نیز به نسبت در اخلاق قائل نیست، بلکه احکام اخلاقی از نظر او احکامی عقلانی و همگانی هستند.

گزینه ۲: مقصود افلاطون از سعادت منفعت‌طلبی شخصی نیست، بلکه او سعادت نوع بشری را در ذهن دارد. پس این نقد به او وارد نیست.

گزینه ۴: افلاطون معتقد است باید عقل بر نفس حاکم شود تا قوای شهوت و غضب کنترل شده و به اعتدال برسند.

